

Hoogheemraadschap van
Delfland

ONS KENMERK
2493712

DATUM D&H VERGADERING
24 februari 2026

Aan de leden van de verenigde vergadering

ONDERWERP

Verantwoordingsrapportage 2025 Toezicht en Handhaving

Geachte leden van de verenigde vergadering,

Toezicht en Handhaving van Delfland is actief op veel terreinen. Het werk omvat onder meer: het controleren van tuinders op illegale lozingen, het controleren of dijken en sloten goed zijn onderhouden en het toezicht op grondwateronttrekkingen. Over de uitvoering van al deze activiteiten rapporteren wij jaarlijks in de Verantwoordingsrapportage. Dit zijn wij ook verplicht vanuit de Omgevingswet. De Verantwoordingsrapportage 2025 laat deze veelzijdige bijdrage van Toezicht en Handhaving aan de kerntaken van Delfland zien. Met een duidelijk focus op het bijdragen aan het verbeteren van de waterkwaliteit en waterveiligheid en op de naleving van wet- en regelgeving. Graag vestigen wij uw aandacht op een aantal aansprekende resultaten die wij in 2025 hebben bereikt. In de volledige Verantwoordingsrapportage 2025 leest u veel meer informatie. Bijvoorbeeld een toelichting op de diverse prestatie-indicatoren en de resultaten voor onze activiteiten op het gebied van waterkwaliteit, waterveiligheid en waterkwantiteit.

Belangrijkste ontwikkelingen in 2025

In 2025 heeft onder meer het bestuur gevraagd hoe Delfland het instrument toezicht en handhaving nog effectiever kan inzetten om de waterkwaliteit te verbeteren. Delfland heeft in 2025 een aantal belangrijke stappen gezet om dit te bereiken:

- Delfland schrijft, wanneer dat passend is, niet alleen het bedrijf aan dat verantwoordelijk is voor een overtreding. In bepaalde situaties wordt ook de eigenaar of een andere direct betrokken persoon persoonlijk aangeschreven. In 2025 was dit het geval bij één directeur. Daarnaast wordt er nog één verhuurder aangeschreven omdat er lekkage optreedt vanuit een door hem verhuurde kas. Hierdoor wordt de verantwoordelijkheid direct en persoonlijk voelbaar voor de betrokken persoon, wat naar verwachting leidt tot een sterkere preventieve werking en bewuster handelen.
- Bij het inzetten van de last onder dwangsom (hierna: LOD) geldt dat deze binnen het bestuursrecht een voldoende prikkel moet geven om naleving af te dwingen en herhaling van overtredingen te voorkomen. Wanneer een opgelegde last niet tot het gewenste gedrag leidt, wordt de prikkel aangescherpt door de dwangsom te verhogen. Delfland heeft deze aanpak in 2025 een aantal keren toegepast. Zo is in één geval de dwangsom verhoogd naar 10.000 euro, met een maximum van 30.000 euro. En een bedrijf met een reeks aan overtredingen op verschillende locaties kreeg in één keer een dwangsom van 100.000 euro opgelegd.
- Daarnaast zijn in 2025, over alle toezicht- en handhavingsactiviteiten heen, in totaal 68 processen-verbaal opgemaakt. Tabel 1 geeft hiervan een overzicht.

Tabel 1. Strafrechtelijk en bestuursrechtelijk optreden

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Strafrechtelijk behandelt						
Totaal	83	30	16	26	24	68
Vaarproces-verbaal	66	19	7	10	4	28
SAM proces-verbaal *)	10	3	3	10	0	23
Uitgebreid proces-verbaal **)	7	8	6	6	20	17
LOD	-	-	5	3	35	41

*) Een Snelle Afdoening Milieu (SAM) proces-verbaal is een verkort proces-verbaal dat wordt gebruikt bij eenvoudige milieudelicten. Hierbij gelden specifieke voorwaarden, zoals dat er geen sprake mag zijn van recidive.

**) Een uitgebreid proces-verbaal is een volledige en gedetailleerde verslaglegging van een geconstateerde overtreding. Deze variant wordt toegepast bij meer complexe zaken en wanneer er sprake is van recidive.

Waterkwaliteit

Het verbeteren van de waterkwaliteit is een speerpunt in het coalitieakkoord 2023–2027. In 2025 hebben we hieraan bijgedragen met de risicogestuurde controles en regulier toezicht.

- De Risicogestuurde Aanpak is in 2025 ingezet in de Boezem 3 (Plas Prinsenbos), Dorppolder, Oud- en Nieuw Wateringveldschepolder en polder Berkel. Er zijn 175 controles uitgevoerd waarbij we negen LOD's oplegden.
- In de overige glastuinbouwgebieden zijn 404 reguliere controles uitgevoerd, waarbij twaalf LOD's zijn opgelegd.

Bij de controles in de glastuinbouw werd zowel straf- als bestuursrecht ingezet (zie tabel 2). In totaal zijn 21 LOD's opgelegd in de glastuinbouw. Er is een duidelijke versterking te zien van het strafrechtelijk optreden in de glastuinbouw: in 2025 is er 30 keer strafrecht toegepast ten opzichte van zeventien keer in 2024. Delfland treedt bij de zeven meest voorkomende overtredingen (zoals vervuilde drainage bij substraatteelt) direct op waarbij wij vaker processen-verbaal opmaken.

Tabel 2. Strafrechtelijk en bestuursrechtelijk optreden glastuinbouw

	2022	2023	2024	2025
Aantal keer strafrecht toegepast	5	11	17	30 ^{*)}
Last onder Dwangsom (LOD)	5	3	34	21
Invordering LOD	2	7	3	4

^{*)} Er zijn in totaal 30 strafzaken geregistreerd, inclusief lopende zaken en zaken die niet aan het Openbaar Ministerie zijn voorgelegd wegens onvoldoende bewijs.

PFAS-dossiers

In 2025 trof Delfland verhoogde PFAS-concentraties aan in een watergang in Forepark (Den Haag) en Agnetapark (Delft). Inmiddels zijn de eerste bevindingen van het brononderzoek voor Forepark binnen en kunnen we de eerste conclusies trekken. Dit onderzoek bevindt zich nu in de afrondingsfase. Het onderzoek in het Agnetapark bevindt zich nog in de verkennende fase.

Waterveiligheid

In 2025 voerden we inspectievluchten, controles en schouwen uit langs de primaire waterkeringen. Ook beoordeelden we objecten in en rond waterkeringen die risico's kunnen opleveren. Van de 46 onderzochte locaties zijn er twaalf hersteld. Voor de overige locaties hebben we maatregelen ingezet, zoals waarschuwingsbrieven en/of (voornemens) LOD.

Daarnaast houden we in de kustzone toezicht op activiteiten die invloed kunnen hebben op de veiligheid van de duinen, zoals de vergunningsplicht voor paviljoenhouders.

Waterkwantiteit

Delfland heeft wettelijke taken op het gebied van waterkwantiteit. Een belangrijk onderdeel hiervan is het toezicht op grondwateronttrekkingen en op het onderhoud van watergangen.

In 2025 vroegen we bij 294 glastuinbouwbedrijven gegevens op over hun grondwateronttrekking. 112 bedrijven leverden die informatie aan; de overige bedrijven kunnen dit nog tot 1 februari 2026 doen.

Daarnaast voerde Delfland de jaarlijkse schouwen uit, zoals de zomer-, najaars- en snoeischouw. Hiermee controleren we of watergangen goed worden onderhouden en het water vrij kan doorstromen. De schouwactiviteiten leverden gezamenlijk een groot aantal constatering op (zie tabel 3). Op basis hiervan zijn waar nodig waarschuwingsbrieven, voornemens tot het opleggen van een last onder bestuursdwang of bestuursdwangmaatregelen ingezet.

Tabel 3: Kentallen schouw

	Constateringen 2023	Constateringen 2024	Constateringen 2025
Snoeischouw (voorjaar)	- ^{*)}	41	146
Zomerschouw	285	320	214
Waterkeringen schouw	- ^{*)}	380	610 ^{**)}
Najaarsschouw	1.466	1.800	1.563
Snoeischouw (najaar)	194	218	777

^{*)} Van dit jaar zijn geen gegevens beschikbaar.

***) Van de 610 constatering door Delfland zijn er na beoordeling 253 overgebleven waar specifieke inzet van toezicht en handhaving nodig was.*

Integraal toezicht projecten

'Integraal toezicht projecten' zijn projecten die meerdere jaren toezicht en/of extra toezicht vereisen. Het toezicht op deze projecten raakt alle taken van Delfland: waterkwaliteit, waterkwantiteit en waterveiligheid. De hierna beschreven activiteiten gaan alleen over de activiteiten die Toezicht en Handhaving uitvoert bij het project.

Het project A16 Rotterdam is afgerond en de snelweg is in oktober 2025 geopend. Voor Delfland wordt in het eerste kwartaal van 2026 nog een gemaal gebouwd op landgoed de Tempel.

Verder is de verbouwing van Kijkduin op en nabij de zeewering afgerond. Wij hebben toezicht gehouden op deze werkzaamheden en er zijn geen overtredingen geconstateerd.

Deze brief delen wij ook actief met de omgevingsdiensten en andere samenwerkingspartners om de samenwerking verder te versterken.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Dijkgraaf en Hoogheemraden van Delfland,

de secretaris,

de dijkgraaf,

ir. P.C. Janssen

dr. P.H.W.M. Daverveldt

Bijlagen: 1 Verantwoordingsrapportage 2025 Toezicht en Handhaving